

SAŽETAK PRESUDE

KONOVALOVA PROTIV RUSIJE OD DANA 09. LISTOPADA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ 37873/04

Nacionalno zakonodavstvo nije predvidjelo zaštitne mehanizme protiv proizvoljnog miješanja u pravo na zaštitu privatnog života podnositeljice tijekom porođaja

❖ ČINJENICE

Podnositeljica je hospitalizirana u jednoj ruskoj vojnoj bolnici nakon što su joj započeli trudovi. Prilikom prijema, podnositeljica je navodno dobila knjižicu izdanu od bolnice čija svrha je bila upozoriti pacijente o mogućem sudjelovanju u kliničkim obrazovnim programima. Podnositeljica je patila od poremećaja u trudnoći te je u dva zasebna navrata zbog umora podvrgnuta induciranom snu. Podnositeljica je rodila sljedeći dan u nazočnosti studenata Medicinskog fakulteta koji su bili obaviješteni o njezinom zdravstvenom stanju. Iz navoda podnositeljice proizlazi kako je prethodno bila upoznata s činjenicom da će studenti biti prisutni porodu njezinog djeteta.

Podnositeljica je naknadno pokrenula parnični postupak pred ruskim nadležnim sudom radi naknade štete nastale zbog neovlaštenog prisustvovanja trećih osoba porodu njezinog djeteta. Istom tužbom, podnositeljica je tražila i ispriku jer je zbog prisustvovanja trećih osoba došlo do namjerne odgode poroda. Tužba je odbijena jer prema tadašnjem Zakonu o zdravstvenoj skrbi pacijentica nije bila dužna dati pisani pristanak za prisustvovanje studenata Medicinskog fakulteta porodu. Žalbeni sud potvrdio je prvostupanjsku presudu.

Pozivajući se na članak 8. Konvencije, podnositeljica je prigovarala kako nije dala pisani pristanak bolnici temeljem kojeg bi dopustila studentima Medicinskog fakulteta da prisustvuju porodu njezinog djeteta te kako nije bila u potpunosti prisebna kada ju je bolnica usmenim putem o tome obavijestila.

❖ OCJENA SUDA

U odnosu na članak 8. Konvencije

Sud je naveo da prisustvovanje studenata Medicinskog fakulteta porodu, koji su pri tom imali pristup povjerljivim informacijama o zdravstvenom stanju podnositeljice, predstavlja miješanje u njezino pravo na zaštitu privatnog života. Takvo miješanje je imalo svoje zakonsko uporište u ruskom Zakonu o zdravstvenoj skrbi prema kojem su studenti Medicinskog fakulteta mogli pratiti liječenje pacijenta u skladu s nastavnim programom i pod nadzorom odgovornog medicinskog osoblja.

Sud je primijetio kako je navedena odredba bila odredba opće naravi te prvenstveno usmjerena na omogućavanje studentima Medicinskog fakulteta da sudjeluju u liječničkim tretmanima u sklopu njihovog obrazovanja. Mjerodavna zakonodavna regulativa nije predviđala sigurnosne mehanizme putem kojih bi se zaštitila pacijentova prava na privatnost.

Ovaj ozbiljni nedostatak negativno je utjecao na način na koji bolnica i domaći sudovi rješavaju ovo pitanje. Sud je zaključio kako knjižica izdana od strane bolnice poprilično nejasno opisuje mogućnost sudjelovanja studenata Medicinskog fakulteta u bolničkim aktivnostima, ne navodeći pri tom opseg i stupanj njihovog sudjelovanja. Povrh svega, sudjelovanje studenata je predstavljeno na način koji ukazuje kako podnositeljica nije imala mogućnost izbora kada je riječ o njihovoj prisutnosti na njezinom porodu.

Sud je naglasio kako domaći sudovi prilikom odbijanja podnositeljičine tužbe nisu uzeli u obzir sljedeće: neodgovarajuće informacije u predmetnoj bolničkoj knjižici; stupanj osjetljivosti podnositeljice u trenutku primanja obavijesti o mogućem sudjelovanju studenata prilikom poroda budući da je podnositeljica patila od umora i produljenih trudova; i alternativne mogućnosti u slučaju da je podnositeljica odbila dati svoj pristanak.

Budući da u predmetnom razdoblju u domaćem pravu nisu postojali mehanizmi kojima bi se pružila zaštita od proizvoljnog miješanja u podnositeljičino pravo na zaštitu privatnog života, Sud je ustanovio kako prisustvovanje studenata porodu podnositeljičinog djeteta nije bilo u skladu sa zakonom, slijedom čega je ustanovio kako je došlo do povrede članka 8. Konvencije.

❖ **PRAVIČNA NAKNADA**

3.000,00 EUR - na ime nematerijalne štete;
200 EUR - na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.